

บทที่ ๒

แนวความคิดในการจัดตั้ง เมืองพัทยา โครงสร้างและการบริหาร เมืองพัทยา

ความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเมืองพัทยาอันเนื่องมาจากพัทยา เป็นเมืองท่องเที่ยว เป็นที่นิยมของทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ทั้งปัญหาค่านเศรษฐกิจ สังคม ความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นพิษ เหลือวัสดุที่สุขาภิบาลนา เกลืออันเป็นรูปการปกครองท้องถิ่นรูปเดิมที่รับผิดชอบอยู่จะแก้ปัญหาให้ผ่านไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงดำริที่จะจัดรูปการปกครองท้องถิ่นที่พัทยา เสียใหม่ ให้สามารถบริหารกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับลักษณะสภาพและปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง จึงได้มีแนวความคิดที่จะจัดตั้งการบริหารแบบพิเศษขึ้น เพราะมีประสิทธิภาพกว่ารูปการปกครองท้องถิ่นอื่นที่รู้จักกันในประเทศไทยโดยทั่วไป โดยให้เหมาะสมกับสภาพและลักษณะสังคมไทย จึงได้ตั้งรูปการปกครองท้องถิ่นที่เรียกว่า "เมืองพัทยา" ขึ้น โดยยึดแนวการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบที่เรียกว่า "แบบผู้จัดการเทศบาล" (City manager plan) ซึ่งนิยมใช้กันในสหรัฐอเมริกาใช้ โดยหวังว่าระบบดังกล่าวจะนำนักบริหารอาชีพที่มีความสามารถ

โปรดดู เหตุผลแถลงประกอบพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๔๕ ตอนที่ ๑๒๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๑.

และมีประสบการณ์สูงมาบริหารกิจการให้ท้องถิ่นเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของ
องค์กร และเป็นการแก้ไขจุดอ่อนของการบริหาร เทศบาลในแบบนายกเทศมนตรีกับ
สภาเทศบาลด้วย

สภาพทั่วไปของ เมืองพิทยา

ประวัติความเป็นมา

คำว่า "พิทยา" นั้น มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ โดยในปี พ.ศ.
๒๓๑๑ ก่อนที่จะเสียกรุงแก่พม่า ๓ เดือน พระยาตาก (สิน) ครองตำแหน่งพระยา
กำแพงเพชร เห็นว่าการต่อสู้พม่าในกรุงไม่สู้สู้ จึงพาสมัครพรรคพวกประมาณ ๕๐๐ คน
ยกออกจากค่ายวัดพิชัยไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ไปตั้งที่พิชิตบุรี แล้วเคลื่อนทัพมุ่งไป
จันทบุรี ระหว่างทางได้พักที่บ้านหนองไผ่ (หลังสถานีตำรวจรพพิทยาปัจจุบัน) ตำบล
นาเกลือแขวงเมืองบางละมุง ระหว่างนั้นก็ได้อาศัยที่นอนที่นั่น แต่เกรงพม่าจะ
อ่อนน้อมเข้า เป็นพรรคพวก แล้วเดินทางจนถึงตำบลพิทยา หยุดพักแรมแล้วเดินทางถึงนาจอม-
เทียนและทุ่งไถ่เคี้ย สัตหีบ หยุดพักแรมแห่งละคืน ชาวบ้านจึงเรียกแถบนี้ว่า "ทัพพระยา"
แล้วเพี้ยนมา เป็น "พิทยา" และได้เขียนใหม่เป็น "พิทยา" ๒

ถ้าพิจารณาย้อนหลังไปมองพิทยา จะเห็นว่าเดิมพิทยาเป็นหมู่บ้านชาวประมง
อยู่ในเขตตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างตะวันออกของอำเภอไทย
หริ่งจากกรุงเทพฯ ประมาณ ๑๕๐ กม.

๑ สวัสดิ์ แดงประพันธ์และคณะ, แผนพัฒนา เมืองพิทยา ๒๕๒๓และ ๒๕๒๔,
(เอกสารโรเนียว).

๒ ปรกฤษฏ์ พระราชพงศาวดาร ฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๒ อ้างถึงใน
เมืองพิทยา, "เมืองพิทยา ๒๕๒๒ และ ๒๕๒๓" (ชลบุรี : กมลศิลป์การพิมพ์,
ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์), ไม่ปรากฏเลขหน้า.

ในปี ๒๕๐๒ ได้มีทหารอเมริกันจากฐานทัพทางทหารจังหวัดนครราชสีมาเข้ามาพักแรมที่พัทยา ซึ่งนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยวพัทยา และในปี ๒๕๐๔ ชุรกิจการท่องเที่ยวของพัทยาก็เริ่มเจริญขึ้น เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่สวยงามยิ่งของพัทยา โดยเฉพาะหาดทรายที่ขาวสะอาด น้ำในอ่าวที่เรียบปราศจากคลื่นลมแรง เหมาะแก่การเล่นน้ำและกีฬาทางน้ำ นอกจากนี้ นอกฝั่งออกไปประมาณ ๑๐ กม. ยังมีเกาะเล็ก ๆ หลายเกาะที่สำคัญได้แก่เกาะล้าน เกาะไผ่และเกาะสาก หมู่เกาะเหล่านี้อุดมด้วยประภาวังที่สวยงามและโชคหินใต้น้ำ โดยเฉพาะในปัจจุบันการสัญจรไปมาสะดวก มีถนนแยกจากถนนสุขุมวิท เข้าไปถึงชายหาดพัทยาประมาณ ๓ กม. และมีถนนเลียบริมชายฝั่งทะเลจากหมู่บ้านพัทยาเหนือไปหมู่บ้านพัทยาใต้ ยาวประมาณ ๓ กม. ประกอบด้วยคิกรามบ้านช่องที่ทันสมัย ซึ่งนักธุรกิจได้ลงทุนสร้างไว้ ทั้งโรงแรม ภัตตาคาร สถานบริการและร้านค้า ซึ่งให้บริการและความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวไม่แพ้สถานที่พักผ่อนหย่อนใจแห่งอื่น ก็ยังทำให้การท่องเที่ยวเมืองพัทยาขยายตัวยิ่งขึ้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยคือ ททท.ในปัจจุบันหรือองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อศท) เคยได้กำหนดให้มีสำนักงานสาขาที่พัทยา และได้เปิดดำเนินการเมื่อ ปี ๒๕๒๐ เพื่อเป็นหน่วยงานสำหรับทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการแก้ไขปัดหาค่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานของรัฐบาลกับธุรกิจเอกชนทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หากจะพิจารณาในด้านการบริหารและการปกครอง จะพบว่า เค็มพัทยา มีฐานะเป็นสุขาภิบาลนาเกลือ ซึ่งตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีพื้นที่เฉพาะตำบลนาเกลือ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ กระทรวงมหาดไทยได้ขยายเขตไปถึงพัทยาใต้ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ปัจจุบันพัทยาจึงเป็นส่วนหนึ่งของสุขาภิบาลนาเกลือ มีพื้นที่ในการปกครอง ๒๒.๒ ตารางกิโลเมตร

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ในเขตสุขาภิบาลนาเกลือมีประชากร จำนวน ๒๐,๘๒๐ คน เฉพาะในเขตพัตยา มีประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ส่วนรายได้ของสุขาภิบาลนั้น ปรากฏว่าในปีงบประมาณ ๒๕๒๐ มีรายได้ของตนเอง จำนวน ๔,๐๐๓,๘๐๐ บาท และเงินอุดหนุนจากรัฐบาลจำนวน ๔๑๖,๘๕๐ บาท

รายได้ของสุขาภิบาลแยกได้ดังนี้ *

๑. ภาษีโรงเรือน	๑,๗๕๐,๐๐๐ บาท
๒. ภาษีบำรุงท้องที่	๕๖๕,๐๐๐ บาท
๓. ภาษีป้าย	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๔. ภาษีการค้า	๓๕๐,๐๐๐ บาท
๕. ภาษีและค่าธรรมเนียมล้อเลื่อน	๗๑๐,๐๐๐ บาท
๖. ภาษีสุราและเครื่องดื่ม	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๗. ค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอย	๑๐๐,๐๐๐ บาท

จะเห็นได้ว่า พัตยาได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งได้รับความนิยมนอย่างกว้างขวาง หน่วยการปกครองซึ่งเป็นสุขาภิบาลเดิม ไม่อาจบริหารงานและให้บริการได้ทันกับความเจริญและความต้องการได้ รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพัตยา

สุขาภิบาลนาเกลือ, รายงานกิจการของสุขาภิบาลนาเกลือ ประจำปี ๒๕๒๐ (เอกสารโรเนียว), หน้า ๒.

พ.ศ. ๒๕๒๑ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๑ และมีผล
บังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ โดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้ จึงให้ยุบเลิก
สุขาภิบาลนาเกลือ และจัดตั้ง "เมืองพัทยา" ขึ้น นับเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น
อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการบริหารท้องถิ่นในรูปแบบอื่นที่ใช้อยู่ใน
ขณะนี้

สภาพทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง เมืองพัทยาทั้งอยู่ที่เส้นรุ้งที่ ๑๓ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๑ องศา
ตะวันออก ระยะทางจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร ตามถนนสุขุมวิท อยู่ในท้องที่
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีพื้นที่คลุม ๔ ตำบล คือตำบลนาเกลือ ตำบลหนองปรือ
ตำบลห้วยใหญ่ และบางส่วนของตำบลหนองปลาไหล และยังคงคลุมถึง เกาะล้าน เกาะสาเก
เกาะครกด้วย

อาณาเขต ทิศเหนือ เริ่มจากแนวคลองกระทิงลาย ทิศตะวันออกขนานกับ
แนวถนนสุขุมวิท ห่างจากถนนสุขุมวิทไปทางทิศตะวันออก ๕๐๐ เมตร

ทิศใต้ จกเขตพื้นที่ตำบลห้วยใหญ่ ทิศตะวันตกขนานกับแนวฝั่งทะเลจากฝั่งทะเล
ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

พื้นที่ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๐๘.๑ ตารางกิโลเมตร เฉพาะพื้นที่บนฝั่ง ๕๓.๕๔
ตารางกิโลเมตร พื้นที่เกาะ ๕.๐๗ ตารางกิโลเมตร และชายหากยาว ๑๔.๕ กิโลเมตร

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑,
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๕ ตอนที่ ๑๒๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๑.

เป็นพื้นที่ในทะเล ๑๕๐.๕๕ ตารางกิโลเมตร การกำหนดแนวเขตเมืองพัทยา อาศัยพิทักษ์
เส้นรุ้งและเส้นแวงตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ภูมิอากาศ โดยทั่วไปอากาศเย็นสบาย เหมาะสำหรับเป็นสถานที่ตากอากาศ
ชายทะเล อุณหภูมิไม่หนาวมากนัก อุณหภูมิค่าสูงสุด วัดได้ระดับ ๒๙ องศา เซลเซียส
อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๒๕ องศา เซลเซียส เฉลี่ยทั้งปี ๒๗ องศา เซลเซียส จำนวน
ฝนตกเฉลี่ย ประมาณ ๑,๕๐๐ มิลลิเมตรต่อปี

การคมนาคมขนส่ง พัทยานีมีรถคมนาคมสะดวก สามารถติดต่อระหว่างจังหวัด
ได้ทั้งทางบกทางน้ำและทางอากาศ ทางบกสามารถติดต่อได้ทางรถยนต์ โดยเฉพาะเส้นทาง
กรุงเทพฯ - พัทยา ถนนสุขุมวิทและถนนบางนา-ตราดได้ปรับเป็นถนนแยกสองเลน
ลาดยางแอสฟัลท์ ส่วนการคมนาคมในเขตท้องที่เมืองพัทยาก็อยู่ในเกณฑ์ มีถนนตรอก ซอย
๕๐ สาย ทางน้ำมีเรือแล่นระหว่างเกาะต่าง ๆ และแล่นไปยังจังหวัดข้างเคียง เพื่อ
ขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางทะเล เช่นสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนทางอากาศ
บริษัทเดินอากาศไทยได้เปิดสายการบินสายใหม่เชื่อมระหว่างกรุงเทพฯ - สัตหีบ ทำให้การ
เดินทางระหว่างพัทยาและกรุงเทพฯ สะดวกรวดเร็วขึ้นมาก

สภาพทางเศรษฐกิจ

โดยที่พัทยาได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว พื้นที่เศรษฐกิจในเมืองพัทยาจึง
ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เป็นส่วนใหญ่ มีนักธุรกิจมาลงทุนเกี่ยวกับกิจการ
ค้าท่องเที่ยว โดยเฉพาะโรงแรมชั้นนำหนึ่งที่ทันสมัยจำนวนมาก มีห้องพักสำหรับ
นักท่องเที่ยวถึงประมาณ ๒,๕๐๐ ห้อง มีพนักงานโรงแรมประมาณ ๔,๕๐๐ คน
นอกจากนี้ยังมีห้องพักโรงแรมขนาดเล็กและบังกาโลอีกประมาณ ๕๐๐ ห้อง นอกจากนี้ยังมี
ภัตตาคาร สถานเริงรมย์ ร้านค้าและสถานบริการอีกมากมาย อย่างไรก็ตามประชาชนใน
พัทยาประมาณร้อยละ ๑๒ ยังประกอบอาชีพค้าขายพาณิชย์กรรม เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
ส่วนการประมงมีน้อย

การเกษตรกรรม ได้แก่การทำไร่มันสำปะหลัง สวนมะพร้าวและทำนา
เนื่องจากการเพาะปลูกอย่างอื่น ๆ ทำได้ยาก เนื่องจากปัญหาขาดแคลนน้ำ

การอุตสาหกรรม มีโรงงาน ทำแป้งมันสำปะหลัง โรงงานมันสำปะหลังอัดเม็ด
นอกจากนี้ ก็มีอุตสาหกรรมภายในครอบครัว เช่นการทำของที่ระลึก แต่อย่างไรก็ตาม
เนื่องจากพัตยา เป็นเมืองท่องเที่ยว ฉะนั้น จึงมีนโยบายจำกัดการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม
ในเขตเมือง

ปัญหา เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่พัตยา

โดยที่พัตยา เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
นิยมไปพักผ่อนหย่อนใจจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้พัตยา เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สามารถ
ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวตลอดปี หรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้ให้เจริญ
ก้าวหน้ายิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงคุณค่า
ด้านสังคมพร้อมกันไป เช่นจะต้องไม่ทำลายวัฒนธรรมพื้นเมือง หรือก่อให้เกิดผลทาง
ทำลายหรือขัดแย้งในค่านิยม และประเพณีพื้นเมือง กิจกรรมของนักท่องเที่ยวจึงต้อง
อยู่ในกรอบและเป้าหมายส่วนรวมของชาติ นอกจากนั้น จะต้องเน้นในหลักผลประโยชน์
ของประชาชน กล่าวคือ ประชาชนต้องได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ในการวางแผนพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งแผนดังกล่าวจะต้องปรับปรุงวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น
การสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่นที่พักอาศัย ถนนหนทางจะต้องคำนึงถึงการให้ประโยชน์
ของประชาชนด้วย มิใช่คำนึงถึงหรือมุ่งเอาใจนักท่องเที่ยวฝ่ายเดียว

ไสว พรานมณี, การปรับปรุงราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่พัตยา (เอกสาร
วิจัยการปฏิบัติงาน วิทยาลัยการปกครอง โรงเรียนนักปกครองระดับสูง), กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย, พ.ศ. ๒๕๒๐, หน้า ๓.

เนื่องจากความเจริญเติบโตของพืชยา เป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่ขาดการวางแผน และขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง การควบคุมดูแลกระทำได้นยาก โดยเฉพาะก้าน ผัง เมืองและค่านความสะอาด พืชยาจึงอยู่ในสภาพที่กำลังเสื่อมโทรม ทั้งนี้ก็เนื่อง จากปัญหาสำคัญหลายประการ ซึ่งขอแยกพิจารณาโดยย่อดังนี้

๑. ปัญหาการบริหารและการปกครอง

ได้กล่าวในตอนต้นข้างแล้ว เกี่ยวกับสุขาภิบาลนาเกลือ ซึ่งเป็นเขตเมือง พืชยาในปัจจุบัน มีพื้นที่ ๒๒.๒ ตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ ๒๒,๘๗๗ คน และมี รายได้จริงไม่รวมเงินอุดหนุนและเงินกู้ ๔,๖๐๐,๑๓๕ ล้านบาท ซึ่งเมื่อคำนึงถึงปริมาณบริการ พวกมิชชันนารี เมียเซา และจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการของสุขาภิบาลแล้ว เห็นได้ว่า ชอบเขตภาระกิจของสุขาภิบาลนาเกลือกว้างขวาง เกินกำลังที่จะปฏิบัติการ ภารกิจตามอำนาจหน้าที่หรือแก้ปัญหาค่าที่เผชิญอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ อนึ่ง โดยหน้าที่หลักของสุขาภิบาล^๒ ได้แก่การรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินและที่สาธารณะ การกำจัดมูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูลีหมัและบำรุงทางระบายน้ำ เป็นต้น แต่ปรากฏว่าสุขาภิบาลนาเกลือมีวัสดุอุปกรณ์ และเจ้าหน้าที่จำกัดมาก กล่าวคือ มีรถเก็บขยะเพียง ๔ คัน ลูกจ้างประจำร้อยละ ๑๒ คน^๓ ซึ่งจะต้องรับผิดชอบในการ เก็บและรวบรวมขยะจากอาคารบ้านเรือน

รายงานกิจการสุขาภิบาลนาเกลือ, อ้างแล้ว

^๒ พระราชบัญญัติสุขาภิบาลนาเกลือ พ.ศ. ๒๔๘๕, ม. ๒๕, ม. ๒๕ ทวิ.

^๓ รายงานกิจการสุขาภิบาลนาเกลือ ประจำปี ๒๕๒๐, อ้างแล้ว

๔,๕๗๕ หลัง โรงแรม ๒๗ แห่ง ตลาดสด ๒ แห่ง โรงมหรสพ ๓ แห่ง และอาคารพาณิชย์อีกประมาณ ๔๘๖ แห่ง ส่วนการรักษาความสะอาดบริเวณสถานที่สาธารณะก็ปรากฏว่ามีคนงานเพียง ๑๐ คน ที่ต้องรับผิดชอบกันนี้ ในขณะที่จำนวนประชากรมีถึง ๒๒,๕๗๗ คน และนักท่องเที่ยว ๔๐๐,๐๐๐ คน ๒ บุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจทำให้เกิดความสกปรกได้ทั้งสิ้น จึงเห็นได้ว่าสุขาภิบาลนากลือซากแคลนัจจัยการบริหาร โดยเฉพาะด้านอัตรากำลังคน และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับขอบเขตภาระหน้าที่ที่มีอยู่อย่างกว้างขวาง

๒. บัณฑิตศึกษาศูนย์ธุรกิจ

ความจริงแล้ว พัทยาไม่น่าประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจเลย เนื่องจากเป็นเมืองท่องเที่ยวดังกล่าวดูแล้ว แต่เนื่องจากความขาดแคลนน้ำจืดพื้นฐานทางเศรษฐกิจ^๓ เช่นการประปา ซึ่งผลิตได้ไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค นอกจากนั้น ในเมืองพัทยายังไม่มีกิจการประปาสาธารณะเลย ผู้ประกอบการค้าและเจ้าของโรงแรมจึงแก้ปัญหาโดยการเจาะบ่อน้ำบาดาล แต่คุณภาพน้ำที่ได้ไม่ดี และต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง นอกจากการขาดแคลนน้ำประปา ในด้านการกำจัดน้ำโสโครก ปรากฏว่า เมืองพัทยาไม่มีระบบกำจัดน้ำเสีย ไม่มีท่อระบายน้ำสาธารณะ ส่วนใหญ่จะปล่อยน้ำเสียลงดินหรือลงทะเลโดยมิได้แปรสภาพ ส่วนด้านการติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะโทรศัพท์ทางไกล ก็ประสบปัญหาล่าช้าเนื่องจากมีสายตรง เข้ากรุงเทพฯ ได้เพียง ๒ สาย นอกนั้นต้องผ่านชุมสาย ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าในด้านการติดต่อธุรกิจอย่างยิ่ง

^๑ เรื่องเดียวกัน.

^๒

Tourist Organization of Thailand, Pattaya Tourism

Development, Progress Report of Japan International Cooperation Agency, March 1977, p. i-ii.

^๓

Tourist Organization of Thailand, op.cit., pp. 84-113.

จากปัญหาข้างต้น ทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่องคือ ปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม เช่นปัญหาน้ำทะเลเค็ม (หรือที่เรียกว่า มลภาวะของน้ำทะเล) ปัญหาน้ำท่วมหลังฝนตก เนื่องจากไม่มีท่อระบายน้ำ ปัญหาขยะมูลฝอยทั้งบนบกและในทะเล ที่ไม่สามารถกำจัดให้หมด การก่อสร้างอาคารโดยปราศจากการควบคุมและวางผังเมืองระเบียบการจอกยานยนต์ก็ไม่มี เรือยนต์ ที่จอกบริเวณริมหาด ตลอดจนการนำสัตว์เลี้ยงมาให้เช่าบริเวณชายหาด เหล่านี้ล้วนทำให้เกิดปัญหาต่อพิพยาอย่างยิ่ง นอกจากจะทำให้เกิดความเสื่อมโทรมด้านสภาพแวดล้อมแล้ว นักท่องเที่ยวยังเสื่อมความนิยม อันเนื่องมาจากความแออัดของผู้คนที่ใช้บริการด้านท่องเที่ยวอีกด้วย

๓. ปัญหาบ้านสังคม

จากการที่พิพยาแปรสภาพเป็นเมืองท่องเที่ยว ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพสังคมของชาวพิพยาหลายประการ โดยเฉพาะการ เปลี่ยนนิสัยของประชาชนในท้องถิ่น ที่มุ่งคึกตวงผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ การประกอบธุรกิจ ทำให้ครอบครัวห่างเหินกัน ละทิ้งหรือละเลยขนบธรรมเนียมที่ดี ก่ออาชญากรรม และปัญหาโสเภณี ฯลฯ นอกจากนั้น พิพยายัง เป็นที่รวมของพวกมิจฉาชีพ คนจรจัด ขอดานและคนว่างงานจำนวนมาก ทำให้ราษฎรในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเท่าที่ควร

จากปัญหาต่างๆ ดังได้กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า การปกครองท้องถิ่นรูปสุขาภิบาลไม่อาจแก้ไขปัญหาได้ เนื่องจากสุขาภิบาลนา เกลือเอง ก็ประสบปัญหาทางด้านการงบประมาณ การขาดแคลนอัตรากำลังคน และปัญหาอื่น ๆ และปัญหาของพิพยา จะต้องได้รับการแก้ไขด้วยความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้นั้น จะต้อง มีหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ โดยตรง มีใช้ให้หน่วยงานจากส่วนกลาง เข้าไปแก้ไขปัญหากของท้องถิ่นในลักษณะที่ต่างหน่วยต่างทำ หรือปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกัน หรือแก้ปัญหาก เฉพาะหน้าในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งมักไม่ประสบความสำเร็จ

เมื่อพิจารณาสมรรถภาพของหน่วยงานระดับท้องถิ่น อันได้แก่สุขาภิบาลนาเกลือ ซึ่งรับผิดชอบการบริหารงานของพัทยาแล้ว จะเห็นว่าสุขาภิบาลทั้งหลายไม่เฉพาะแต่สุขาภิบาลนาเกลือ ย่อมมีขีดความสามารถที่จำกัด ไม่เหมาะกับชุมชนที่มีลักษณะพิเศษ โดยเฉพาะ เป็นเมืองท่องเที่ยวระดับนานาชาติอย่างพัทยา ซึ่งหากจะพิจารณาปัญหาของสุขาภิบาลแล้ว จะเห็นว่า สุขาภิบาลประสบปัญหาหลายประการ ทั้งได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น และการปกครองท้องถิ่นในรูป เทศบาลก็ประสบปัญหา ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาของพัทยา ซึ่งกำลังเสื่อมโทรมในขณะนั้นได้ จึงได้มีแนวความคิดที่จะนำระบบการบริหารท้องถิ่นในแบบ "ผู้จัดการ เทศบาล" มาใช้แก้ปัญหของพัทยา

แนวความคิดในการจัดตั้ง เมืองพัทยา

เนื่องจากการเจริญเติบโตของพัทยา เป็นไปอย่างขาดแผนการและการควบคุมที่เหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหาแก่พัทยาหลายด้าน ถ้าไม่มีการแก้ไขให้ถูกต้อง อาจทำให้พัทยาเสื่อมโทรมได้ การแก้ไขปัญห เมืองพัทยา ต้องใช้ความรู้ความพยายาม และความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีงบประมาณสนับสนุน ดังนั้น รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จึงได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ชื่อว่า "คณะกรรมการศึกษาหาข้อมูลสำหรับพิจารณาจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปพิเศษที่พัทยา" ซึ่งมีนายเอนก สิทธิประศาสน์ รองอธิบดีกรมการปกครอง เป็นประธาน คณะกรรมการประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้แทนองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักผังเมือง ผู้แทนกรมตำรวจ เป็นต้น^๑

^๑ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๗๓๖/๒๕๑๘ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ และ คำสั่งที่ ๘๑๑/๒๕๑๘ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๘.

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวก็คือ

๑. ศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพหยา เพื่อพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง
ต่อไป

๒. พิจารณายกร่างกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นที่พหยาขึ้นใหม่ เป็นการ
เฉพาะแห่ง

คณะกรรมการชุดดังกล่าวได้ศึกษาสภาพปัญหา และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
รวมทั้งจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น เพื่อ
ประมวลข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อจะได้พิจารณาแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นให้เหมาะสม
ต่อไป

หลังจากได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ อย่างครุถ้วนแล้ว ต่างมีความเห็น
พ้องกันว่า จะต้องมีการจัดรูปการปกครองท้องถิ่นที่พหยาใหม่ โดยมีหลักการว่า รูป
การปกครองท้องถิ่นแบบใหม่นี้จะต้องมีลักษณะเหมาะสมสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหานั้นของ
พหยา ซึ่งเป็นปัญหาที่มีลักษณะเฉพาะตัว และทั้งรูปการปกครองท้องถิ่นแบบใหม่นี้จะต้อง
มีประสิทธิภาพในการบริหารงานที่เหมาะสมกับภารกิจในหน้าที่ของพหยาในอนาคต จึงเห็นว่า
ควรที่จะจัดการปกครองท้องถิ่นที่พหยาในรูปแบบผู้จัดการ (city manager) เพราะเหตุผล
ว่าการบริหารแบบผู้จัดการนั้น ใช้ผู้บริหารอาชีพที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ในการบริหารสูง เหมาะสมกับภารกิจที่พหยาจะต้องรับผิดชอบ ทั้งผู้บริหารคือผู้จัดการ
ซึ่งปลอดจากภาวะการถูกแทรกแซงทางการเมือง รวมทั้งการเข้ารับตำแหน่งก็เป็นไป
ตามเงื่อนไขของสัญญาจ้างมิใช่โดยวิธีทางและ เหตุผลทางการเมือง เป็นหนทางที่จะแก้ปัญหา
ของพหยาอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า การตั้งเมืองพหยาขึ้นมามีวัตถุประสงค์โดยสรุป
ก็เพื่อให้รูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ตั้งขึ้นนี้ ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจการท้องถิ่น
เป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการท้องถิ่น เช่น การ

ท้องถิ่นแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และสำนักผังเมือง เป็นต้น นอกจากนั้น ก็เพื่อให้ เมืองพัทยา มีกลไกการบริหารที่เหมาะสมและมีความสามารถเพียงพอที่จะแก้ปัญหาและการพัฒนาทั้งกล่าวข้างต้น เพื่อให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกปัญหาให้เกิดความเสื่อมโทรมเหมือนเมื่อครั้งบริหารงานด้วยระบบสุขาภิบาล และที่สำคัญ ก็คือ เพื่อให้ เมืองพัทยามีระบบการบริหารที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถบริหารงานให้เป็นไปตามเป้าหมายในการตั้ง เมืองพัทยาย่างมีประสิทธิภาพ * ฉะนั้น ระบบโครงสร้างของเมืองพัทยา จึงมีลักษณะพิเศษกว่าการบริหารท้องถิ่นรูปอื่น ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

โครงสร้างของเมืองพัทยา

ได้กล่าวแล้วว่า การบริหารเมืองพัทยา ได้จำลองรูปแบบการบริหารงานเทศบาลในระบบ "ผู้จัดการ เทศบาล" หรือ "ผู้จัดการนคร" ซึ่งนิยมใช้ในสหรัฐอเมริกา และมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะสภาพปัญหาของเมืองพัทยา แต่เนื่องจากรูปแบบการปกครองดังกล่าว เป็นรูปแบบการบริหารแบบใหม่ที่เพิ่งริเริ่มนำมาใช้ และระบบผู้จัดการเทศบาลที่ใช้อยู่ในบางประเทศ เช่นสหรัฐอเมริกา ก็มีข้อดี ข้อเสียอยู่ในตัวเอง ฉะนั้น การแก้ไขหลักการหรือวิธีการปฏิบัติบางอย่าง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมของเมืองพัทยา จึงเป็นสิ่งจำเป็น อาทิ การแต่งตั้งปลัดเมืองพัทยา ไปจากข้าราชการประจำของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีความรู้ความสามารถไปช่วยปฏิบัติหน้าที่ปลัดเมืองพัทยา หรือการแต่งตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยาทั้ง ๑๗ คน ในระยะแรก โดยมิได้ใช้วิธีเลือกตั้ง ฯลฯ ทั้งนี้ เป็นต้น นอกจากนั้น ก็ได้เปลี่ยนแปลงการเรียกชื่อเสียให้เหมาะสม เช่น เรียกผู้บริหารว่า ปลัดเมืองพัทยา แทนที่จะเรียกว่า ผู้จัดการเทศบาลหรือผู้จัดการเมืองพัทยา เรียกผู้นำท่านพิชิตการว่า

นายกเมืองพัทยา ฯลฯ ทั้งนี้เป็นต้น สำหรับหลักการและวิธีการข้อที่ข้อสี่ของการ
ใช้ระบบผู้จัดการเทศบาล และ เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เสนอให้ทราบแล้วในบทก่อน ๆ
บทนี้จะได้พิจารณาโครงสร้างของระบบการบริหาร เมืองพัทยาและรายละเอียดอื่น ๆ ที่
จำเป็น โดยอาศัยกฎหมายหลัก คือพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพัทยา
พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นหลัก รวมทั้งควมทกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจระบบ
การบริหาร เมืองพัทยา ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการศึกษาและวิเคราะห์ระบบการบริหาร
เมืองพัทยาคือไป

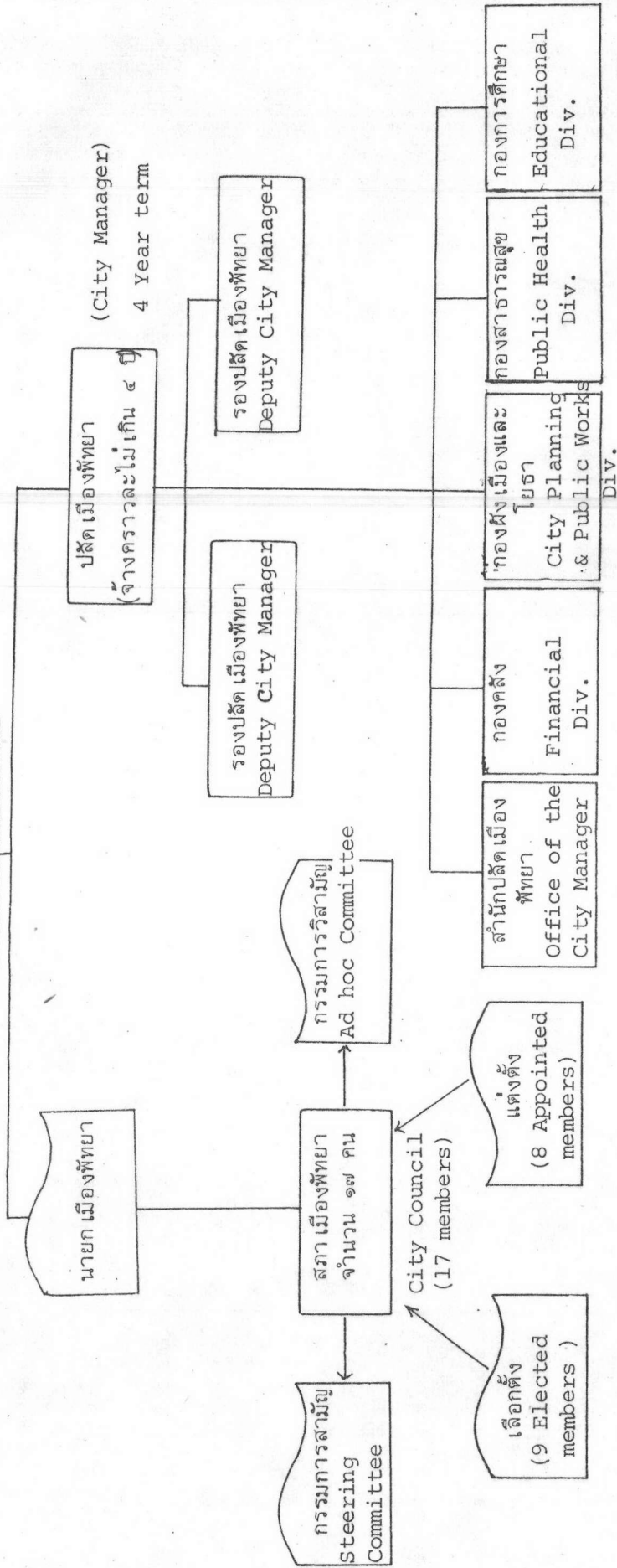
แผนภูมิของ เมืองพัทยา

๗๓

(Organizational Chart)

(ตามกฎหมาย)

เมืองพัทยา
Pattaya City

ที่มา : สร้างจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดส่วน
การบริหารของเมืองพัทยา และอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการเมืองพัทยา ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

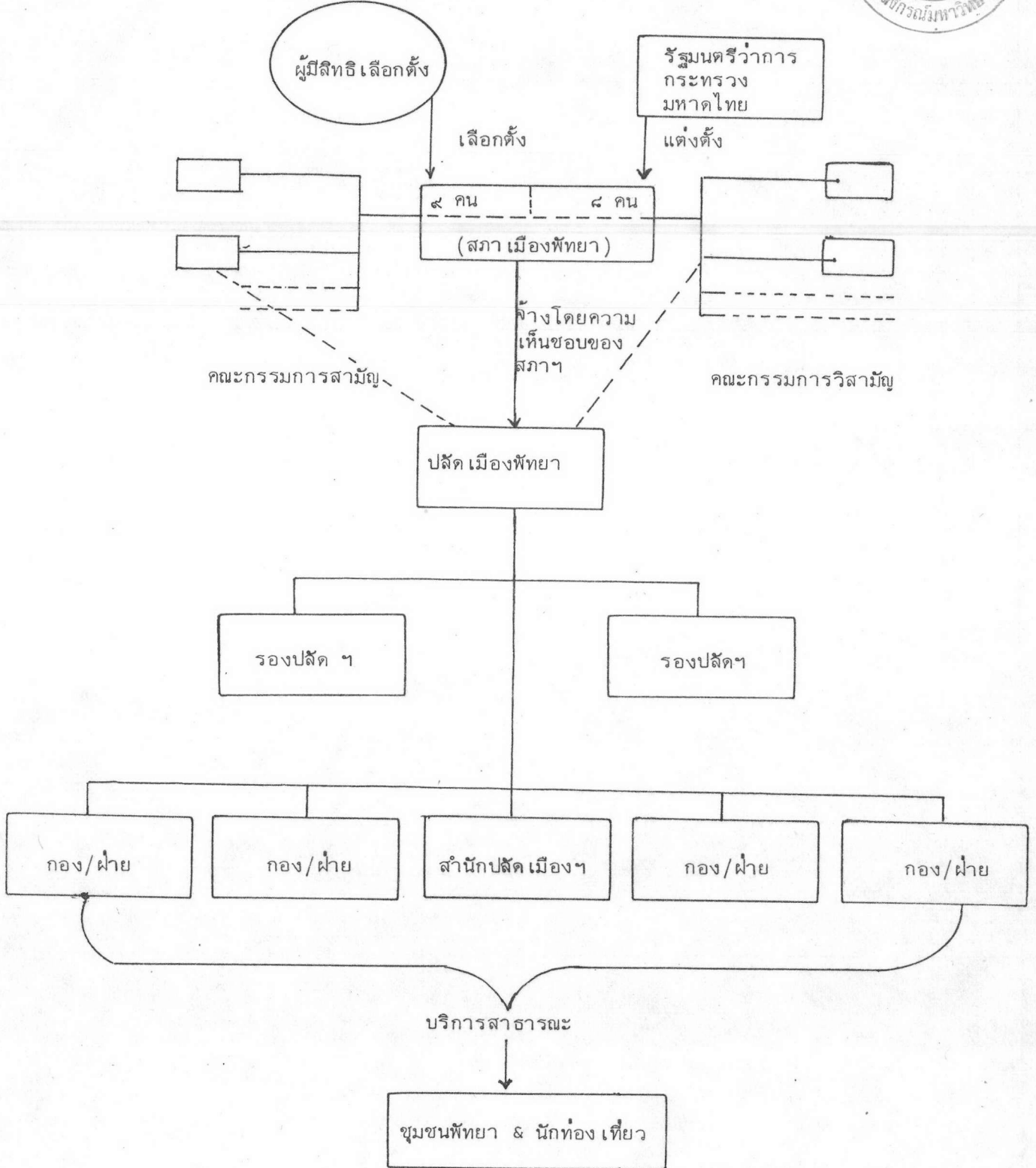

แผนภูมิแสดงโครงสร้างของเมืองพัทยา

(ตามรูปการปฏิบัติงาน)

ประชากรใน

เขต เมืองพัทยา

ที่มา : งานงฤทธิ แยมกลีบ และจงศักดิ์ สุวรรณประดิษฐ์, เรื่องเดียวกัน.

การจกองค์กร เมืองพัทยา

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ เมืองพัทยา
แมงองค์กร เป็นส่วนที่สำคัญ ๆ ๒ ส่วนคือ

๑. สภาเมืองพัทยา ประกอบด้วยสมาชิกสภาเมืองพัทยาและนายก เมืองพัทยา

๒. ปลัด เมืองพัทยา

๑. สภาเมืองพัทยา ประกอบด้วยสมาชิก ๒ ประเภท คือประเภทที่ ๑
เป็นผู้ได้รับเลือกตั้งจำนวน ๘ คน กับสมาชิกประเภทที่ ๒ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง-
มหาดไทยแต่งตั้ง จำนวน ๘ คน และอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๘ ปี

สมาชิกสภา ฯ โดยการแต่งตั้ง กึ่งหนึ่งให้แต่งตั้งจากบุคคลในสาขาอาชีพต่าง ๆ
กัน และอีก ๘ คนให้แต่งตั้งจากตัวแทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเมืองพัทยา

สำหรับสมาชิกสภาโดยการเลือกตั้ง ต้องมีคุณสมบัติสำคัญคือ มีสัญชาติไทยโดย
การเกิด อายุไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต เมืองติดต่อกันไม่น้อยกว่า
๒ เดือน หรือได้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ในปีที่มีการเลือกตั้ง หรือในปีก่อนที่มีการเลือกตั้ง ๑ ปี

ส่วนคุณสมบัติของสมาชิกโดยการแต่งตั้ง จะต้องมีความสมบัติ เช่นเดียวกับคุณสมบัติ
ของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง^๑ และไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง^๒

นายกเมืองพัทยา เป็นสมาชิกสภาเมืองที่ได้รับการเลือกจากสมาชิก^๓
อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี นับแต่วันได้รับเลือก แต่อาจได้รับเลือกใหม่ได้^๔
นายกเมืองพัทยาจะมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ กฎหมายและข้อบัญญัติตามที่กำหนดไว้ และ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำหน้าที่เป็นประธานสภาเมืองพัทยา และเป็นผู้นำของเมืองพัทยาในงาน
พิธีการต่าง ๆ^๕

^๑ เฟิงอ้าง, มาตรา ๑๔ (๑)(๒).

^๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา, อ่างแล้ว, มาตรา ๑๗(๑)-
(๒), (๔)(๑๐) หรือ (๑๑)

^๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา, อ่างแล้ว, มาตรา ๓๒

^๔ อ่างแล้ว, มาตรา ๓๕.

^๕ อ่างแล้ว, มาตรา ๓๔.

อำนาจหน้าที่ของสภา เมืองพัทยา คือ

- ๑. วางนโยบายและอนุมัติแผน เพื่อ เป็นแนวทางการบริหาร
- ๒. พิจารณาและอนุมัติร่างข้อบัญญัติ
- ๓. แต่งตั้งสมาชิก เป็นคณะกรรมการสามัญ และแต่งตั้งบุคคลที่เป็นหรือมิได้ เป็นสมาชิก เป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษา เรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา เมืองพัทยา

๔. ความคุมการปฏิบัติราชการของปลัด เมืองพัทยา

๒. ปลัด เมืองพัทยา

ปลัด เมืองพัทยา เป็นบุคคลที่ต้องรับผิดชอบในการบริหารงาน เมืองพัทยา เป็นผู้ปกครอง บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง เมืองพัทยาและมีฐานะ เช่นเดียวกับนายก เทศมนตรีความรูปการปกครอง แบบเทศบาล ผู้ที่จะได้รับจ้างให้ เขาคำรงตำแหน่งปลัด เมืองพัทยา จึงต้องคัดเลือกจากบุคคลที่มีคุณวุฒิ และประสบการณ์ทางด้านการบริหารที่ค่อนข้างสูง และการตกลงทำสัญญาจ้างจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภา เมืองพัทยาก็ด้วย”

๑ อ่างแฉว, มาตรา ๔๔.
 ๒ อ่างแฉว, มาตรา ๔๔.
 ๓ อ่างแฉว, มาตรา ๔๔.

การเข้าดำรงตำแหน่ง ปลัด เมืองพัทยา เข้าดำรงตำแหน่งโดยนายกเมืองพัทยาเสนอ
บุคคลที่มีคุณสมบัติจำนวนอย่างน้อย ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน เพื่อขอความเห็นชอบจากการสภาเมือง
หากสภาเมือง เห็นชอบบุคคลใดให้นายกเมืองพัทยา เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง โดยให้อยู่ในตำแหน่ง
คราวละไม่เกิน ๔ ปี และมีโอกาสได้รับการทำสัญญาจ้างใหม่ได้อีกเมื่อครบวาระ

คุณสมบัติของปลัด เมืองพัทยา คือ

๑. มีสัญชาติไทย
๒. อายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์
๓. คุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า
๔. มีประสบการณ์ทางการบริหารคือ
 - ๑) ถ้าเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ต้องเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
ระดับ ๒ หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ
 - ๒) ถ้าเป็นพนักงานในองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจต้องเคยดำรงตำแหน่ง
ซึ่งมีอัตราเงินเดือนไม่ต่ำกว่าระดับ ๒ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีหรือ

๑๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๔๘.

๒๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๕๐.

๓๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๕๐.

๔๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๕๑.

๓) เคยเป็นผู้จัดการหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ซึ่งมีพนักงานและลูกจ้างไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน หรือมีทุนชำระแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ล้านบาท โดยดำรงตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

ลักษณะต้องห้าม

หากผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ จะไม่ได้รับการว่าจ้างจากสภาเมืองพัทยาเพื่อแต่งตั้งให้ เป็นปลัด เมืองพัทยา คือ

๑. ดิถยาเสพติดให้โทษ
๒. เป็นหรือ เคย เป็นบุคคลล้มละลาย
๓. เคยถูกคำพิพากษาให้จำคุก เว้นการกระทำโดยประมาท
๔. เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง เพราะทุจริตค่อนหาที่

หรือหย่อนความสามารถ

๕. วิกลจริต
๖. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
๗. ดำรงตำแหน่งอื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ

หน่วยการปกครองท้องถิ่น สมาชิกรัฐสภา ซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ บริษัทนิติบุคคลหรือประธานกรรมการ หรือกรรมการของบริษัทนิติบุคคลที่เป็นการพาณิชย์ของ เมืองพัทยาหรือที่ เมืองพัทยาดูแลอยู่

๘. ไม่เป็นคู่สัญญา กับ เมืองพัทยาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญากับ เมืองพัทยาอัน เป็นการแสวงหาประโยชน์ เว้นการทำสัญญาจ้าง เป็นปลัด เมืองพัทยา

การพนันจากตำแหน่ง ปลัด เมืองพิมาย จากตำแหน่งกรณีใดกรณีหนึ่ง

ถึงขอไปนี้

- ๑. สัญญาจ้างหมกอายุและไม่มี การต่อสัญญาจ้างใหม่
- ๒. ตาย
- ๓. ลาออก ตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาจ้าง
- ๔. ขาดคุณสมบัติตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อ (๑) หรือมีลักษณะต้องห้าม

ความขอ (๒)

- ๕. กระทบการผิดเงื่อนไขในสัญญาจ้าง
- ๖. นายก เมืองพิมายออก เลิกสัญญาจ้าง ด้วยความเห็นชอบของสภา เมือง

พิมาย

อำนาจหน้าที่ของปลัด เมืองพิมาย คือ

- ๑. จัดทำแผน เพื่อ เสนอสภา เมืองพิมาย
- ๒. บริหารกิจการตามนโยบายและแผนของสภา

๑๖ ๖
 อางแลว, มาตรา ๕๕.
 ๒๖ ๖
 อางแลว, มาตรา ๕๓.

ขอบัญญัติ

- ๓. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทยและ
- ๔. รายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อสภา
- ๕. จัดทำข้อมัญญัติงบประมาณและข้อมัญญัติอื่น เสนอสภา
- ๖. ปฏิบัติงานอื่น เพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติระเบียบ

บริหารราชการ เมืองพิทยา

รองปลัด เมืองพิทยา

ทำหน้าที่ช่วยปลัด เมืองพิทยาบริหารกิจการ เมืองพิทยา ปลัด เมืองฯ เป็นคู่สัญญาจ้าง
 รองปลัด เมือง จำนวนไม่เกิน ๒ คน จากบุคคลที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม เช่น เกี่ยวกับ
 ปลัด เมืองพิทยา และให้อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี การพ้นจากตำแหน่งนอกจากเหตุโดย
 ปกติแล้ว อาจพ้นจากตำแหน่ง โดย

- ๑. ปลัด เมืองพิทยา (ผู้จ้าง) พ้นจากตำแหน่ง
- ๒. ปลัด เมืองพิทยาเลิกสัญญาจ้างตาม เหตุที่ระบุไว้ในสัญญาจ้าง

-
- ๑. อางแลว, มาตรา ๔๘.
 - ๒. อางแลว, มาตรา ๕๑.
 - ๓. อางแลว, มาตรา ๔๘.
 - ๔. อางแลว, มาตรา ๕๑.
 - ๕. อางแลว, มาตรา ๕๖ (๑) - (๕)
 - ๖. อางแลว, มาตรา ๕๖ (๖) - (๗)

การบริหารงานเมืองพัทยา

โดยทั่วไป การบริหารงานเทศบาลในระบบผู้จัดการเทศบาล สภามอบนโยบายให้ผู้จัดการเทศบาล เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่บริหารงานตามที่กำหนด เมืองพัทยาก็เช่นกัน ปลัดเมืองพัทยาจะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน โดยมีรองปลัดเทศบาล และหัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ในเมืองพัทยา รวมทั้งพนักงานเมืองพัทยา เป็นผู้ช่วยตามอำนาจหน้าที่และหน้าที่ปลัด เมืองพัทยาจะได้มอบหมาย

๑. การแบ่งส่วนการบริหาร

กฎหมายกำหนดให้ เมืองพัทยาแบ่งส่วนการบริหารออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

๑. สำนักปลัดเมืองพัทยา
๒. ฝ่ายหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

การตั้ง การเปลี่ยนแปลง การยุบ และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย

โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตราดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดส่วนการบริหารของ เมืองพัทยาไว้ ๕ หน่วยงานคือ ^๒

๑. สำนักปลัดเมืองพัทยา
๒. กองคลัง
๓. กองผังเมืองและโยธา
๔. กองสาธารณสุข
๕. กองการศึกษา

อ้างแล้ว, มาตรา ๕๕.

^๒ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการกำหนดส่วนการบริหารของ เมืองพัทยา และอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ เมืองพัทยา ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๑.

แผนภูมิเมืองพัทยา

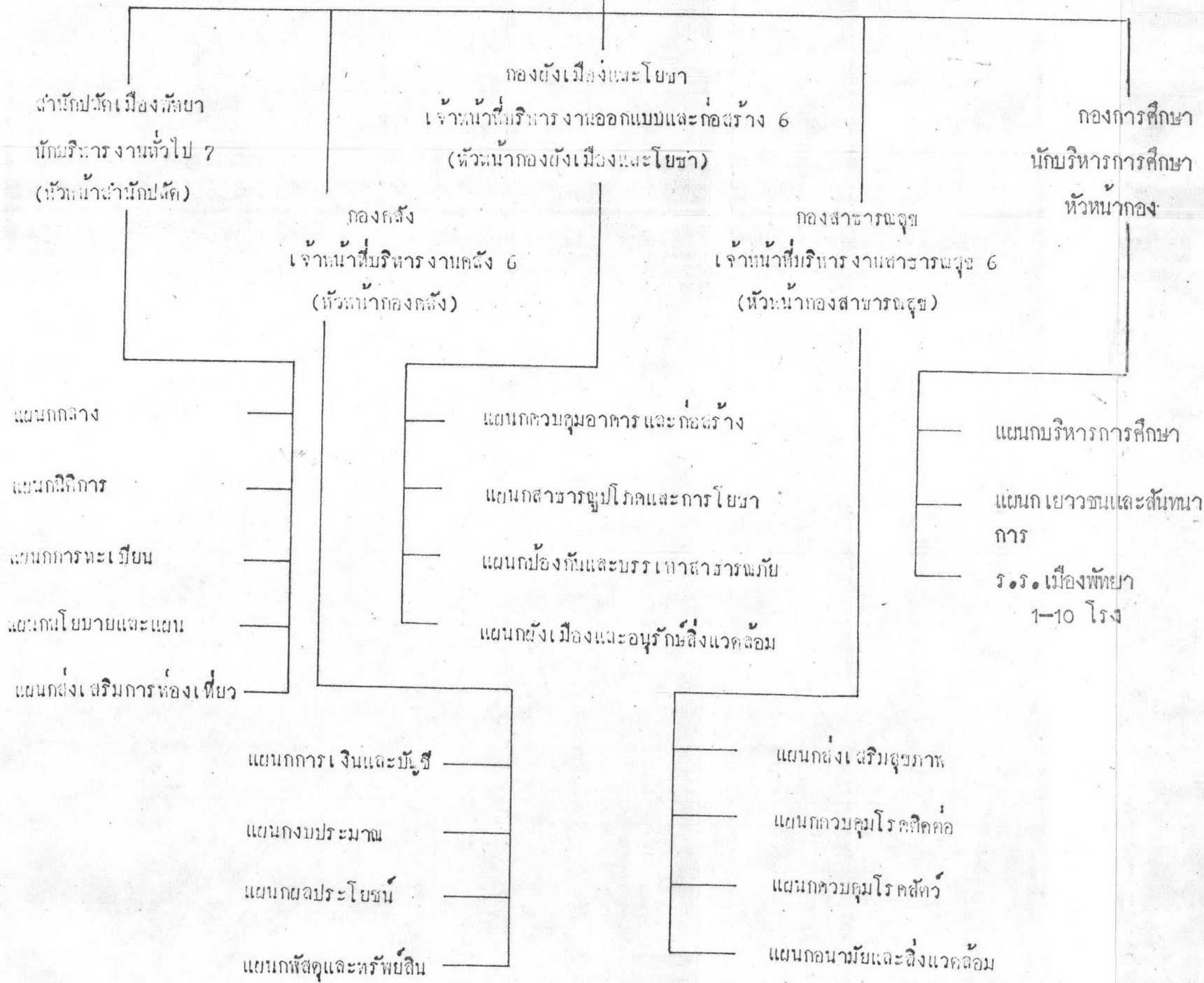
(การแบ่งส่วนราชการ)

๗๒/๑

สภาเมืองพัทยา ——— นายกเมืองพัทยา ——— ปลัดเมืองพัทยา

รองปลัดเมืองพัทยา

รองปลัดเมืองพัทยา

ที่มา " เมืองพัทยา ๒๕๒๒-๒๕๒๓ " (ชลบุรี : กมลศิลป์การพิมพ์, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์), ไม่ปรากฏ เลขหน้า

โดยแต่ละหน่วยงานจะแบ่งแยกเป็นแผนก และประกาศกระทรวงมหาดไทย
ดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานไว้ด้วย ๑

๒. พนักงานเมืองพัทยา ๒

เมืองพัทยามีพนักงานเมืองพัทยาได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงคุณภาพ
และปริมาณงานของแต่ละหน่วยงาน ระเบียบพนักงานเมืองพัทยา เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบพนักงานเทศบาล

สำหรับปลัด เมืองพัทยา รองปลัดเมืองพัทยา มีฐานะเป็นพนักงานเมืองพัทยาคือ
มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานเมืองพัทยา เว้นแต่ในสัญญาจ้างจะได้ระบุไว้เป็น
อย่างอื่น ๓

นอกจากนี้ เมื่อเมืองพัทยามีความจำเป็นจะต้องอาศัยข้าราชการผู้ช่วยปฏิบัติ
ราชการของเมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยาอาจเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เพื่อให้
ส่งข้าราชการผู้นั้นไปช่วยปฏิบัติราชการ เมืองพัทยา เป็นการชั่วคราวได้ ถ้าผู้ว่าราชการ
จังหวัดชลบุรี เห็นสมควร และได้รับความเห็นชอบจากกรมเจ้าสังกัดของข้าราชการผู้นั้น
ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นไปปฏิบัติราชการ เมืองพัทยาได้ และ
เมื่อเมืองพัทยานมกความจำเป็น ให้เมืองพัทยาส่งข้าราชการผู้นั้นคืนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
ชลบุรี ๔

๑ ระเบียบเรียกไปรคกู่ในภาคผนวก.

๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๒.

๓ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๔.

๔ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๕.

เห็นได้ว่า การบริหารงานบุคคลของ เมืองพัทยามีความคล่องตัวพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามการที่กฎหมายได้กำหนดให้นากฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล^๑ มาใช้บังคับกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานเมืองพัทยา และถือว่า เมืองพัทยามีฐานะเทียบเท่า เทศบาลนคร ปลัดเมืองพัทยามีอำนาจบังคับบัญชา เทียบเท่านายก เทศมนตรี^๒ นั้น อาจอธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้นได้ว่า^๓

๑. หลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลของพนักงานเมืองพัทยาใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลของพนักงานเทศบาล โดยมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นกฎหมายหลัก รวมทั้งกฎ ก.ท. กฎ ก.พ. ต่าง ๆ ที่วางไว้ เป็นหลักในการบริหารงานบุคคลของพนักงานเทศบาลด้วย

สำหรับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานเมืองพัทยา ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานบุคคล ได้ใช้มาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานเทศบาลโดยอนุโลม แต่เนื่องจากตำแหน่งพนักงานเมืองพัทยาบางตำแหน่ง ไม่มีกำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานเทศบาล กท. (คณะกรรมการพนักงานเทศบาล) จึงได้มีมติ^๔ ให้กำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานเมืองพัทยา เพิ่มเติมในสายงานต่าง ๆ หลายสายงานและได้กำหนดอัตราตำแหน่งพนักงานเมืองพัทยา^๕ เพื่อให้เมืองพัทยามีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยจำนวน ๒๐๘ อัตรา

^๑ ใ้แก่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๕.

^๒ อ้างแล้ว, มาตรา ๒๒ วรรค ๒

^๓ ประหยัด หงษ์ทองคำ, เรื่อง เคิม, หน้า ๑๗.

^๔ สำนักงาน ก.ท. รายงานการประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาล ครั้งที่ ๔/๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ (เอกสารโรเนียว)

^๕ หนังสือสำนักงาน กท. ที่ มท. ๐๓๑๑/๑๐๓๐๓๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน

๒. การกำหนดให้ เมืองพิทยามีฐานะ เทียบเท่า เทศบาลนคร ก็เพื่อประโยชน์ในการกำหนดฐานะของส่วนบริหาร และการกำหนดตำแหน่ง อัคราเงินเดือนของพนักงานเมืองพิทยาให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับเทศบาล "

๓. การกำหนดให้ ปลัด เมืองพิทยามีอำนาจบังคับบัญชา เทียบเท่า นายกเทศมนตรี ก็เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล และเพื่อให้รู้ว่า ปลัด เมืองพิทยามีอำนาจให้คุณให้โทษพนักงานเมืองพิทยา เทียบเท่าที่ นายกเทศมนตรีมีอำนาจ เช่นนั้นคือพนักงานเทศบาล ตามพระราชกฤษฎีกา ระเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๔

ฉะนั้น พนักงานเมืองพิทยาจึงมีฐานะตำแหน่งและอัคราเงินเดือนเช่นเดียวกับพนักงานเทศบาล หลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลจึง ใ้กฎหมายเดียวกันกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานเทศบาล

๓. อำนาจหน้าที่ของ เมืองพิทยา^๒

เจตนารมณ์ในการ ก่อตั้ง เมืองพิทยาขึ้นมา นั้น ส่วนหนึ่งก็คือ การพัฒนาและส่งเสริมกิจการท่องเที่ยวที่พิทยา ให้ เป็นเมืองท่องเที่ยว ^๓ อันค้ำหนึ่งของเมืองไทย ฉะนั้น ในคำอำนาจหน้าที่ของ เมืองพิทยาจึงได้ เน้นบทบาทในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นหลักสำคัญ ส่วนหน้าที่อื่น ๆ มีดังนี้

- การรักษาความสงบเรียบร้อย
- การรักษาและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักงาน ก.ท. ระเบียบ กท. ว่าด้วยกาหนดส่วนการบริหารของเทศบาล
การกำหนดตำแหน่งและอัคราเงินเดือนของพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๔. (เอกสารโรเนียว)

^๒ มาตรา ๖๗ - ๗๒.

^๓ โปรดดู ร่างบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพิทยา พ.ศ. (เอกสารโรเนียว) และพลเอกเล็ก แฉวมชาติ, "คำกล่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยฯ , " อ่างแล้ว, หน้าเดียวกัน.

- การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
- การควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าจอดเรือ
- การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม

นอกจากมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว เมืองพัทยายังมีอำนาจหน้าที่^๑ ตามที่กฎหมายระบุเป็นหน้าที่ของเทศบาลนคร^๒ หรือของเมืองพัทยาด้วย

จากที่กล่าวมานี้ เห็นได้ว่า เมืองพัทยามีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อความเจริญของท้องถิ่นมาก ในขณะที่อำนาจเก็บภาษีที่จะดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ประสงคมีน้อย^๓ และไม่สมมูลกับความรับผิดชอบที่มีอยู่ ฉะนั้น เมืองพัทยาจึงยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาแล้วให้หมดไปได้^๔ การบริหารเมืองพัทยาจึงยังไม่คล่องตัวเท่าที่ควร^๕

๔. ข้อบัญญัติ เมืองพัทยา^๖

เพื่อให้การบริหารงานเมืองพัทยามีความคล่องตัว และสามารถแก้ไขปัญหาซึ่งท้องถิ่นกำลังประสบอยู่อย่างไฉฉล กฎหมายได้บัญญัติให้เมืองพัทยาสามารถตราข้อบัญญัติ

^๑ อ้างแล้วมาตรา ๖๗.

^๒ มาตรา ๖๗ (๑๑) หน้าที่เทศบาลนคร ไปรคฤพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖, มาตรา ๔๖, ๕๗.

^๓ สัมภาษณ์นายสุธรรม พันธุ์ศักดิ์ สมาชิกสภาเมืองพัทยา (แต่งตั้ง) เมื่อ ๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕.

^๔ สัมภาษณ์นายสนม คูเจริญ, สมาชิกสภาเมืองพัทยา (เลือกตั้ง) เมื่อ ๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕.

^๕ สัมภาษณ์นายสุธรรม พันธุ์ศักดิ์, วันเดียวกัน.

^๖ อ้างแล้ว, มาตรา ๗๓ - ๘๐.

เพื่อปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของ เมืองพัทยา ได้ ในข้อบัญญัตินั้น สามารถกำหนดโทษ
จำคุกผู้ละเมิดได้ไม่เกิน ๖ เดือน และกำหนดโทษปรับได้ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ^๑
และได้บัญญัติให้ปลัดเมืองพัทยามีอำนาจ เปรียบเทียบปรับคดีละเมิดข้อบัญญัติได้ แต่
อำนาจดังกล่าวก็ใช้ไม่ได้ผล ^๒ เพราะแม้ได้มีการดำเนินการแล้ว แต่การกระทำผิด
ในเรื่องต่าง ๆ ก็ยังเกิดขึ้นต่อไป

งบประมาณประจำปี

งบประมาณรายจ่ายประจำปีของ เมืองพัทยาคงต้องทำเป็นข้อบัญญัติ ^๓ โดย
ปลัดเมืองพัทยามีหน้าที่จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี แล้ว เสนอให้สภาเมืองพัทยา
พิจารณา เพื่ออนุมัติใช้บังคับ เป็นกฎหมายต่อไป เมื่อสภาเมืองพัทยาให้ความเห็นชอบ
ต่อข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว ปลัดเมืองพัทยาก็ต้อง เสนอร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาภายใน ๗ วัน ^๔ นับแต่
วันที่สภาเมืองพัทยามีมติเห็นชอบ

ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัตินี้ให้เสร็จ และส่งคืนปลัด
เมืองพัทยาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น

^๑ อ้างแล้ว, มาตรา ๗๓.

^๒ สัมภาษณ์นายประทีป ปฐมชัยวัฒน์, หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา เมื่อวันที่ ๗
พฤษภาคม ๒๕๒๕.

^๓ อ้างแล้ว, มาตรา ๕๔.

^๔ อ้างแล้ว, มาตรา ๗๖.

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ปลัดเมืองพัทยา เสนอ
นายกเมืองพัทยา เพื่อลงชื่อและประกาศใช้บังคับ เป็นข้อบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการ
จังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ปลัดเมืองพัทยา เสนอสภาเมืองพัทยา เพื่อพิจารณา
ใหม่

ในกรณีที่สภาเมืองพัทยานำมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติ เกินด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า
๑๑ เสียง ให้ปลัดเมืองพัทยา เสนอนายกเมืองพัทยา เพื่อลงชื่อและประกาศใช้บังคับ เป็น
ข้อบัญญัติต่อไป แต่ถ้าสภาเมืองพัทยาไม่ยืนยันหรือยืนยันตามร่าง เกินด้วยคะแนนเสียง
น้อยกว่า ๑๑ เสียง ให้ร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป

ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีก่อนนั้นไปพลาง

ในกรณีที่งบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ตั้งไว้ไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปี
งบประมาณ หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ระหว่างปีงบประมาณก็ดี ให้
ตรา เป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้ *

ระเบียบเกี่ยวกับการคลังและทรัพย์สิน

ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการคลัง การงบประมาณ
การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การพาณิชย์ การซื้อการจ้างและ
ระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน และทรัพย์สินของเมืองพัทยาขึ้น เพื่อให้เมืองพัทยา
ใช้เป็นระเบียบปฏิบัติในกิจการนั้น ๆ ต่อไป ๒

*
อ้างแล้ว, มาตรา ๕๔

๒
อ้างแล้ว, มาตรา ๕๕.

- ๑.๕ ภาษีบำรุง เมืองพัทยาที่ เก็บจากน้ำมัน เป็นหิน ๑
- ๑.๖ ภาษีการค้า ๒
- ๑.๗ อากรมสรรพ ๓
- ๑.๘ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน ๔
- ๑.๙ ภาษีบำรุง เมืองพัทยาที่ เก็บจากผู้ส่งข้าวออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
- ๑.๑๐ ภาษีสุรา
- ๑.๑๑ ภาษี เครื่องดื่ม
๒. รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับและค่าใบอนุญาต ๕

รายได้ประเภทนี้เมืองพัทยาได้รับความหลักเกณฑ์เดียวกับเทศบาล กล่าวคือ กิจการใดที่กฎหมายมอบหน้าที่ให้ เทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ถ้ากิจการนั้นอยู่ในเขตเมืองพัทยา ให้เมืองพัทยา เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการนั้น ตามกฎหมายและบรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เนื่องในกิจการ เช่นว่านั้นให้ เป็นรายได้ของ เมืองพัทยา เช่นค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ขายสุรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน เป็นต้น

๑.๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๘๕.

๒.๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๘๗.

๓.๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๘๘.

๔.๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๘๐.

๕.๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๘๖.

๓. รายได้ประเภทอื่น^๑ ได้แก่

๓.๑ รายได้จากทรัพย์สิน

๓.๒ รายได้จากการสาธารณูปโภค

๓.๓ รายได้จากการพาณิชย์

๓.๔ รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร

๓.๕ รายได้จากเงินกู้

๓.๖ รายได้จากเงินอุดหนุน

๓.๗ เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีมูลค่าให้^๒

๔. รายได้พิเศษ

เมืองพัทยา มีรายได้ประเภทพิเศษที่นอกเหนือจากรายได้ของเทศบาล ดังนี้

๔.๑ เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือ องค์การระหว่างประเทศ^๓

๔.๒ เงินช่วยเหลือและค่าตอบแทน^๔

๔.๓ รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการเพื่อ มุ่งแสวงหากำไรในเมืองพัทยา ตามที่มีกฎหมายกำหนด^๕

รายได้จากการให้บริการ ซึ่งโดยปกติเป็นบริการที่มีค่าตอบแทน^๖ ได้แก่ การจัดสถานที่รับฝากรถยนต์ การให้เช่าสนามกีฬา การบริการสถานที่อาบน้ำจัดหรือร่วม สาธารณะ รวมทั้งบริการจัดเก็บและขนขยะมูลฝอย

^๑ ว่างแล้ว, มาตรา ๕๑ (๑) - (๖)

^๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๕๑ (๘)

^๓ ว่างแล้ว, มาตรา ๕๑ (๗)

^๔ ว่างแล้ว, มาตรา ๕๑ (๘)

^๕ ว่างแล้ว, มาตรา ๕๑ (๑๐)

^๖ ว่างแล้ว, มาตรา ๗๓ (๓)

รายจ่าย

เมืองพิชัยมีรายจ่าย ๑ ดังนี้

๑. เงินเดือน
๒. ค่าจ้างประจำ
๓. ค่าจ้างชั่วคราว
๔. ค่าตอบแทน
๕. ค่าใช้สอย
๖. ค่าวัสดุ
๗. ค่าครุภัณฑ์
๘. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
๙. เงินอุดหนุน
๑๐. รายจ่ายตามข้อผูกพัน
๑๑. รายจ่ายอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติหรือที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย หรือ

ข้อบัญญัติที่กำหนด

ฐานะทางการคลังของเมืองพิทยา

นับแต่ตั้งเมืองพิทยาเป็นต้นมา อาจเปรียบเทียบแสดงฐานะทางการคลัง
ของเมืองพิทยาได้ดังนี้

ลำดับ	หมวด/ประเภท/รายการ	รับจริง/ปี				+สูง กว่าปี๒๕๒๑ -ต่ำ	คิดเป็นร้อยละ	
		๒๕๒๑		๒๕๒๒				
๑	หมวดภาษีอากร	๔,๙๔๒,๐๔๔	๐๗	๑๒,๙๔๒,๙๖๕	๖๕	+๗,๙๑๐,๙๒๑	๕๘	+๑๖๐.๗๗
๒	หมวดค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต ค่าปรับ	๔๒๓,๑๔๘	๙๐	๑,๐๕๔,๕๕๒	๐๕	+ ๖๓๑,๔๐๓	๑๕	+๑๔๙.๒๒๑
๓	หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	๒๑๒,๕๖๕	๙๑	๑๐๗,๐๔๙	๑๙	-๑๐๕,๕๑๖	๗๒	-๔๙.๖๒
๔	หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	๑๙,๑๘๔	-	๑๘๓,๑๘๙	๔๐	+ ๑๖๔,๐๐๕	๔๐	+๘๕๔.๙๑
	รวม	๕,๕๙๖,๘๐๖	๘๘	๑๔,๑๘๗,๗๕๖	๒๙	+๘,๕๙๑,๙๕๐	๔๑	+๑๕๓.๕๒

ที่มา : กองคลัง เมืองพิทยา

บัญชีเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้เมืองพิทยา (ไม่รวมเงินอุดหนุน)

(ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๑ - ๒๕๒๔)

รับจริง ปี ๒๕๒๓	รับจริงปี ๒๕๒๓ +สูง กว่าปี ๒๕๒๑ -ต่ำ	คิดเป็น ร้อยละ	รับจริงปี ๒๕๒๓		คิดเป็น ร้อยละ		
			+สูง กว่าปี ๒๕๒๒	-ต่ำ			
๑๔,๑๔๘,๔๔๗	๓๐	+๙,๒๐๖,๔๐๓	๒๓	+๑๘๖.๒๒๙	+๑,๒๙๕,๔๘๑	๖๕	+๑๐.๐๘
๑,๙๖๐,๕๐๔	๘๐	+๑,๕๓๗,๓๕๕	๘๐	+๓๖๓.๓๑	+๙๐๕,๙๕๒	๗๕	+๘๕.๙๑
๑๗๖,๖๔๒	๖๑	-๓๕,๘๒๓	๓๐	-๑๖.๘๖	+๖๙,๕๙๓	๔๒	+๖๕.๐๑
๔๖๑,๖๒๔	๙๑	+๔๕๒,๔๔๐	๙๑	+๒๓๐๖.๓๐	+๒๗๘,๔๓๕	๕๑	+๑๕๑.๙๙
๑๖,๗๔๗,๒๑๙	๖๒	+๑๑,๑๕๐,๔๑๒	๗๔	+๑๙๙.๒๒๓	๒,๕๕๘,๔๖๓	๓๓	+๑๘.๐๓

รับจริง ปี ๒๕๒๔		รับจริง ปี ๒๕๒๔ +สูง -ต่ำ กว่าปี ๒๕๒๑		คิดเป็น ร้อยละ	รับจริงปี ๒๕๒๔ +สูง -ต่ำ กว่าปี ๒๕๒๒		คิดเป็น ร้อยละ	รับจริงปี ๒๕๒๔ +สูง -ต่ำ กว่าปี ๒๕๒๓		คิดเป็น ร้อยละ
๒๔,๕๕๖,๑๑๐	๗๖	+๑๕,๖๐๔,๐๖๖	๖๕	๓๕๖.๖๖	+๑๑,๖๕๓,๑๔๕	๑๑	+ ๕๐.๕๖	+๑๐,๓๕๗,๖๖๓	๔๐	+๗๓.๕๕
๒,๕๑๑,๖๖๓	๕๐	+๒,๐๖๖,๕๑๕	-	๕๕๓.๕๗	+๑,๕๕๗,๑๑๑	๖๕	+๑๓๖.๑๗	+๕๕๑,๑๕๕	๑๐	+๒๖.๑๑
๔๓๕,๕๖๕	๐๖	+๒๒๗,๕๕๕	๑๗	๑๐๗.๐๖	+๓๓๒,๕๑๕	๖๕	+๓๑๐.๕๕	+๒๖๓,๓๒๒	๕๗	+๑๕๕.๐๗
๔๖๒,๗๒๕	๖๕	+๕๖๓,๕๕๑	๖๕	๒,๕๑๖.๑๕	+๒๕๕,๕๓๖	๕๖	+๑๖๓.๕๑	+๒๑,๑๐๐	๕๕	+๕.๕๗
๒๗,๕๖๐,๕๖๕	๕๕	+๒๒,๓๖๓,๖๕๑	๗๑	๓๕๕.๕๖	+๑๓,๗๗๑,๗๐๕	๓๐	+๕๗.๐๖	+๑๑,๒๑๓,๒๕๕	๕๗	+๖๖.๕๖

จากฐานะทางการคลังดังกล่าว เห็นได้ว่า แม้จะได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปที่จ่ายให้ตามจำนวนประชากรหัวละ ๕๐ บาท^๑ เมืองพัทยามีระดับรายได้เพิ่มขึ้น่าพอใจ เมื่อรวมกับเงินอุดหนุนที่รัฐบาลให้ปีละ ๓๐ ล้านบาท^๒ แล้ว นับว่าสถานะทางการเงิน การคลังของ เมืองพัทยามีความมั่นคงพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามรายจ่ายของ เมืองพัทยาก็มีมาก ฉะนั้น หากจะเก็บภาษีส่วนหนึ่ง เป็นของ เมืองพัทยาโดยตรง เพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นแล้ว^๓ หรือ เก็บภาษีการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหน้าที่ของ เมืองพัทยาโดยตรง^๔ ก็อาจทำให้ เป็นประโยชน์ต่อ เมืองพัทยายิ่งขึ้น

การควบคุม

เนื่องจาก เมืองพัทยา เป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปหนึ่ง จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการให้รัฐบาล และเจ้าหน้าที่ของ รัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาส เข้ามาควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการของ เมืองพัทยา เท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการป้องกันความผิดพลาด และปัญหาอันอาจ เกิดขึ้นจากการบริหารราชการของ เมืองพัทยา ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่นนั้นเอง และเพื่อให้การบริหารราชการ เมืองพัทยา เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการในการควบคุม เมืองพัทยาในค้ำต่าง ๆ ไว่ดังนี้คือ

^{๑-๒} สัมภาษณ์นายประทีป ปฐมชัยวัฒน์, หัวหน้าสำนักปลัด เมืองพัทยา เมื่อ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๕.

^๓ สัมภาษณ์ พ.ศ.ท. นพคด สมบูรณ์ทรัพย์, สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจภูธร เมืองพัทยา สมาชิกสภา เมืองพัทยา (แต่งตั้ง) เมื่อ ๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕.

^๔ สัมภาษณ์นายประทีป ปฐมชัยวัฒน์, หัวหน้าสำนักปลัด เมืองพัทยา, วันเดียวกัน.

๑. การควบคุมตรวจสอบภายใน

กฎหมายกำหนดให้ปลัด เมืองพัทยาต้องทำรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุด เพื่อเสนอต่อสภาเมืองพัทยาภายใน ๑ เดือน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และทั้งยังได้กำหนดให้ประกาศรายงานการเงินดังกล่าว ณ ศาลาว่าการเมืองพัทยา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบริหารกิจการ และฐานะทางการเงิน การคลังของ เมืองพัทยา ถ้าหากประชาชน ติติงสงสัยในเรื่องใดก็มีสิทธิที่จะสอบถาม หรือขอให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อข้องใจ ดังกล่าวได้ มาตรการดังกล่าว เป็นการ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนในการควบคุม การบริหารราชการของ เมืองพัทยาทามระบอบประชาธิปไตยอีกส่วนหนึ่งด้วย

๒. การควบคุมตรวจสอบภายนอก

กฎหมายกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐทั้งต่อไปนี้มีอำนาจ หน้าที่ควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการ เมืองพัทยาดังนี้

การควบคุมโดยหน่วยงานอิสระ

๒.๑ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจตรวจสอบ การรับเงิน การจ่ายเงิน การบัญชี การเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ของเมืองพัทยา เมื่อคณะกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอปลัด เมืองพัทยา เพื่อเสนอสภา เมืองพัทยาคือไป ๒

๑. อ่างแล้ว, มาตรา ๕๖.

๒. อ่างแล้ว, มาตรา ๕๗.

การควบคุมจากภูมิภาค (จังหวัด)

๒.๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีมีอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการ
ของเมืองพัทยาไว้ดังนี้

- (๑) คำเนิการ เลือกตั้งสมาชิกสภา เมืองพัทยาให้ เป็นไปตาม
กฎหมาย ^๑
- (๒) อนุมัติให้นายกเมืองพัทยาสมาชิกสภา เมืองพัทยา ลาออกจาก
ตำแหน่ง ^๒ หรือ
- (๓) สั่งให้สมาชิกสภา เมืองพัทยาพ้นจากตำแหน่ง เพราะขาดการ
ประชุมสภา เมืองพัทยา ๓ ครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ^๓ หรือ เพราะ
เหตุผลของการขาดคุณสมบัติ ^๔
- (๔) เสนอแนะให้รัฐมนตรีใช้อำนาจยุบสภา เมืองพัทยา ^๕
- (๕) ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวน
ในกรณีที่สมาชิกสภา เมืองพัทยาถูกกล่าวหาว่าขาดคุณสมบัติ ^๖
- (๖) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ เรียกประชุมสภา เมืองพัทยาครั้งแรก ^๗
และเรียกประชุมสภา เมืองพัทยาในกรณีที่นายก เมืองพัทยา ไม่ยอม เรียกประชุมสภา เมืองพัทยา
ตามกฎหมาย ^๘

^๑ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๒ และ ๒๔.

^๒ ว่างแล้ว, มาตรา ๓๖(๒) และ ๒๕(๓)

^๓ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๕ (๔)

^๔ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๕.

^๕ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๓.

^๖ ว่างแล้ว, มาตรา ๒๕.

^๗ ว่างแล้ว, มาตรา ๓๐.

^๘ ว่างแล้ว, มาตรา ๓๕.

(๗) อำนาจในการลงนามคำสั่งแต่งตั้งนายกเมืองพัทยา โดยมติ
ความเห็นชอบของสภา เมืองพัทยา *

(๘) บรรดา เรื่องที่ เมืองพัทยาต้อง เสนอไปยังรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงมหาดไทยนั้น จะต้อง เสนอนานผู้ว่าราชการจังหวัด
และผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้มีอำนาจ เสนอความเห็นประกอบ เรื่องนั้นต่อรัฐมนตรี หรือ
กระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณี ๒

(๙) ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีอำนาจยับยั้งข้อบัญญัติที่ผ่านมติความเห็น
ชอบของสภา เมืองพัทยามาแล้วได้ แต่ถ้าสภา เมืองพัทยายืนยันตามมติ เดิมด้วยคะแนนเสียง
ไม่น้อยกว่า ๑๑ เสียงแล้ว อำนาจยับยั้งดังกล่าวของผู้ว่าราชการจังหวัดก็ตกไป ๓

(๑๐) ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อควบคุม
ดูแลการปฏิบัติราชการของ เมืองพัทยานี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง
หรือสั่งให้ เมืองพัทยาชี้แจงแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของ เมืองพัทยาได้ ๔

(๑๑) ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นว่าปลัด เมืองพัทยาปฏิบัติกรในทาง
ที่อาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่เมืองพัทยา หรือกระทำการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย กฎ
ระเบียบ ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย หรือข้อบัญญัติ และผู้ว่าราชการจังหวัดได้ชี้แจง
แนะนำ ตักเตือนแล้ว แต่ปลัด เมืองพัทยาไม่ปฏิบัติตาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงาน
ให้รัฐมนตรีทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร แต่ในกรณีฉุกเฉิน หรือจำเป็น

๑. ว่างแล้ว, มาตรา ๓๓.

๒. ว่างแล้ว, มาตรา ๕๕.

๓. ว่างแล้ว, มาตรา ๗๖.

๔. ว่างแล้ว, มาตรา ๕๕.

รับถ้วน จะรอข้ามได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการ
ของปลัด เมืองพัทยาไว้ก่อนได้ ๖

ในการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรัฐมนตรีดังกล่าว ถ้าปลัดเมือง
พัทยา เห็นว่า เป็นไปโดยมิชอบ และจะนำเรื่องขึ้นฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อวินิจฉัยก็ได้ ๒

อนึ่ง บรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายนี้ ผู้ว่าราชการ
จังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือนายอำเภอบางละมุง เป็น
ผู้ปฏิบัติแทนก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือมอบอำนาจ แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ๓

การควบคุมจากส่วนกลาง

๒.๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจควบคุมดูแลการปฏิบัติ
ราชการของ เมืองพัทยา ดังนี้

(๑) ออกระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อ
ให้เมืองพัทยาปฏิบัติ ๔

(๒) แต่งตั้งสมาชิกเมืองพัทยาประเภทที่สอง จำนวน ๔ คน ตาม
หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ๕

๑๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๑๐๐.

๒๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๑๐๑.

๓๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๑๐๓.

๔๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๕๕.

๕๖ ๖
อ้างแล้ว, มาตรา ๑๕.

(๓) ยุบสภา เมืองพัทยา เพื่อให้มีการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกใหม่
ทั้งนี้โดยคำแนะนำของผูวราชการจังหวัด *

(๔) สั่งให้นายกเมืองพัทยายอกจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความ
ประพฤติในทางนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ของตำแหน่งและหน้าที่ ๒

(๕) ให้ความเห็นชอบในกรณีเมืองพัทยาขอทำกา รหรือถือหุ้นร่วม
กับบุคคลอื่น โดยก่อตั้งบริษัทซึ่ง เป็นนิติบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ๓ และ
ให้ความเห็นชอบในการกู้เงินจากแหล่ง เงินกู้ทั้งในและนอกประเทศ ๔ สำหรับเงินกู้
จากต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังด้วย

(๖) แต่งตั้งสมาชิกสภา เมืองพัทยา ๕ และปลัด เมืองพัทยา ๖
ในวาระ เริ่มแรกของการก่อตั้ง เมืองพัทยา

๑. อ่างแล้ว, มาตรา, มาตรา ๒๓.

๒. อ่างแล้ว, มาตรา ๓๖ (๔)

๓. อ่างแล้ว, มาตรา ๗๑.

๔. อ่างแล้ว, มาตรา ๘๑ (๕)

๕. อ่างแล้ว, มาตรา ๑๐๘ (บทเฉพาะกาล)

๖. อ่างแล้ว, มาตรา ๑๑๐ (บทเฉพาะกาล)

จากที่กล่าวนี้ เห็นได้ว่า เมืองพัทยาถูกควบคุมในต่าง ๆ หลายด้าน ซึ่งหาก
มิได้พิจารณาให้ลึกซึ้งแล้ว อาจเห็นว่าเป็นการควบคุมมากเกินไป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา
และอุปสรรคในการบริหารงานได้ แต่หากจะไต่ปฎิบัติจริง ๆ แล้ว เห็นได้ว่า เมืองพัทยา
มิได้ถูกควบคุมจากจังหวัด^๑ หรือส่วนกลาง^๒ มากเกินไปแต่อย่างใด
แต่อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะควบคุม เมืองพัทยา เฉพาะตามที่กฎหมาย
กำหนดขอบเขตและให้อำนาจไว้^๓ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร เมืองพัทยา
ยิ่งขึ้น

^๑ สัมภาษณ์นายสุชาติ ชรรวมงคล, ปลัดจังหวัดชลบุรี เมื่อ ๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕.

^๒ สัมภาษณ์นายประพัฒน์พงษ์ บำเพ็ญสิทธิ์, ผู้อำนวยการกองวิชาการ
กรมการปกครอง เมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๕.

^๓ สัมภาษณ์นายประเวศ คอตระกูล, ผู้อำนวยการกองราชการส่วนท้องถิ่น
กรมการปกครอง เมื่อ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๕.